

ASA-40 Seppänen Jenni(UM), Seppälä
Riikka(UM)

13.07.2020

JULKINEN

Asia

EU:n ja Intian välinen huippukokous 15.7.2020 videokonferenssina

Kokous

EU-Intia-huippukokous 15.7.2020 videokonferenssina 15.07.2020 - 15.07.2020

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

EU:n ja Intian välinen 15. huippukokous siirrettiin suunnitellusta ajankohdasta 13.3.2020 koronaviruspandemian takia. Kesäkuun puolivälissä sovittiin, että huippukokous järjestetään 15.7.2020 kahden tunnin pituisena videokonferenssina. Intiaa edustaa pääministeri Narendra Modi sekä EU-puolta Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Charles Michel ja Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen. Huippukokouksen keskeiset asiakirjat – yhteislausunto, EU:n ja Intian strategisen kumppanuuden tiekartta vuoteen 2025 sekä resurssitehokkuutta ja kiertotaloutta koskeva yhteisjulistus – neuvoteltiin Intian kanssa lähes valmiiksi maaliskuun alkuun mennessä. Asiakirjat on otettu kesällä uuteen tarkasteluun ja niihin on tehty Covid-19:n johdosta päivityksiä. Uusia neuvottelukierroksia on käyty Intian kanssa. Suomi on aktiivisesti pyrkinyt vaikuttamaan tekstien muotoiluun. Pitkähkö tauko huippukokousten välillä johtuu vuoden 2019 osalta Intian parlamenttivaaleista sekä Euroopan parlamentin vaaleista ja niitä seuranneesta EU-instituutioiden johdon vaihtumisesta, ja vuoden 2020 osalta koronaviruspandemiasta.

Suomen kanta

Suomi peräänkuuluttaa huippukokouksen tuloksena tasapainoista pakettia. EU:n ja Intian strategista kumppanuutta on tarkoitus syventää yhteistyön nykyisillä sektoreilla kuten globaalikysymykset, ilmastopolitiikka, kauppa ja investoinnit, tutkimus ja innovaatio sekä ulko- ja turvallisuuspolitiikan vuoropuhelut. Samalla yhteistyötä myös laajennetaan uusille tärkeille sektoreille, kuten yhteyspolitiikka, digitalisaatio, tietosuoja, datavirrat ja tekoäly, merellinen turvallisuus sekä säännölliset paikalliset ihmisoikeusvuoropuhelut.

On tärkeää, että monialaisen, konkretiaan tähtäävän sektoriyhteistyön yhtenä lähtökohtana painotetaan myös arvoja (demokratia, oikeusvaltio, ihmisoikeudet, sääntöpohjaisuus ja tehokas monenvälisyys). EU-tason strategisemman otteen Intiaan tulee tarjota mahdollisuuksia ja tilaisuuksia EU:n jäsenmaille edistää tavoitteita käytännöllisin ehdotuksin ja keinoin tavoitteena toimiva työnjako EU-tason ja jäsenmaiden välillä. Suomi on läpi neuvottelujen pitänyt aktiivisesti esillä ilmastoon, ihmisoikeuksiin, kauppaan ja työoikeuksiin liittyviä kirjauksia. Huippukokouksen tuotteiden viimeisimmissä versioissa on mukana vahva viesti monenvälisestä

maailmanjärjestyksestä, WTO:n uudistamisesta ja pandemiakriisiin vastaamisesta. Ilmasto- ja ihmisoikeuskirjaukset sekä kirjaus työoikeuksista ja sosiaalipolitiikasta on myös saatu teksteihin mukaan.

Vaikka Intia on joiltakin osin haastava kumppani EU:lle, on EU:n pysyttävä suhteen vaalimisessa aktiivisena ja annettava vastakaikua Intian odotuksiin. Intia tarvitsee EU:ta kumppaniksi kestävään (sustainable) modernisaatioonsa sekä ilmasto- ja ympäristöprioriteetteihinsa. Lisäksi Intia toivoo EU:ta tasapainottavaksi tekijäksi Etelä-Aasian ja Intian valtameren asetelmiin. EU:lla ja Intialla on yhteinen intressi sääntöpohjaisuuteen ja monenvälisyyteen perustuvan globaalijärjestyksen tukemiseen, minkä ytimessä ovat Yhdistyneet kansakunnat (YK) ja Maailman kauppajärjestö (WTO). EU:lla ja Intialla tulee olla jaettu lähestymistapa globaalihaasteisiin sekä yhteisiä vastauksia turvallisuushkiin ja alueellisiin kysymyksiin.

Kiinan aseman jatkaessa vahvistumistaan niin Aasian kuin globaaliasetelmassa on tärkeää, että EU omistaa huomiota myös Aasian muille isoille toimijoille, niiden joukossa Intia.

Pääasiallinen sisältö

Huippukokousta pohjustaa osaltaan EU:n vuoden 2018 lopulla hyväksymä Intia-strategia, joka kartoitti yhteistyökentän laajuuden ja määritteli kolme pääpilaria:

- 1) vauraus kestävä modernisaation kautta,
- 2) turvallisuus ja vakaus sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen kautta,
- 3) EU:n ja jäsenmaiden tiiviimpi yhteenpelaaminen suhteessa Intiaan.

Pohjustusta tarjosivat korkean edustajan Borrellin Delhin-keskustelut 16.-17.1. sekä Intian ulkoministeri Jaishankarin Brysselin-keskustelut 17.2. ml. osallistuminen kutsuttuna vieraana ulkoasiainneuvoston lounaalle.

Huippukokouksen kattoasiakirjana on **yhteislausunto**, joka tiivistää tärkeimmät teemat noin kymmeneen kappaleeseen noin kahden liuskan pituuteen. Yhteislausunnon liitteiksi tulevat **EU:n ja Intian strategisen kumppanuuden tiekartta vuoteen 2025 (Roadmap 2025)** sekä **resurssitehokkuutta ja kiertotaloutta käsittelevä yhteisjulistus**. Osana yhteislausuntoa sovitaan myös seuraavista:

- Poliittinen yhteisymmärrys yhteyspoliittisen kumppanuuden neuvottelemisesta EU:n ja Intian välille,
- Europolin ja Intian vastinparin välisen sopimuksen neuvotteluiden aloittaminen,
- Merellistä turvallisuutta koskevan dialogin aloittaminen,
- Turvallisuus- ja puolustuspoliittisten konsultaatioiden aloittaminen,
- Merivoimien yhteistyön kehittäminen,
- Korkean tason kaupp- ja investointi dialogin perustaminen,
- Kehitysyhteistyö kolmansissa maissa,
- Ihmisoikeusdialogin uudelleenkäynnistäminen ja
- Dialogin ja yhteistyön lisääminen teknologiassa.

Lisäksi viime metreillä neuvottelun kohteeksi saattaa vielä nousta EU:n yhteistyö Intian aloitteen, Coalition for Disaster Resilient Infrastructure (CDRI) kanssa.

EU:n ja Intian strategisen kumppanuuden tiekartta vuoteen 2025 heijastelee EU:n Intia-strategian sisältöä. Sen keskeiset osa-alueet ovat:

- ulko- ja turvallisuuspoliittinen yhteistyö ml. ulkopolitiikka, turvallisuus ja ihmisoikeudet

- kauppa- ja investoinnit, liike-elämä ja talous ml. suhtautuminen vapaakauppa- ja/tai investointisuoja koskeviin neuvotteluihin
- kumppanuus kestävässä modernisaatiossa ml. ilmastonmuutos ja puhdas energia, ympäristö, kaupunkikehitys, tieto- ja viestintäteknologia ml. digitalisaatio, liikenne, ulkoavaruus, terveys ja ruokaturva, tutkimus ja innovaatio, tekoäly; tämä kokonaisuus on noin puolet tiekartasta
- globaalihallinta ml. multilateralismi, yhteyspolitiikka (connectivity), yhteistyö Intian valtamerellä, globaalitaloudenhallinta, kehitysyhteistyö kolmansissa maissa, valtamerten hallinta
- ihmisten väliset yhteydet ml. muuttoliike ja liikkuvuus, ammatilliset taidot ja työllisyys sekä sosiaalipolitiikka, koulutus ja kulttuuri sekä parlamentit, kansalaisyhteiskunta ja paikalliset viranomaiset.
- EU:n ja Intian strategisen kumppanuuden institutionaalinen rakenne.

Lisäksi huippukokouksessa julistetaan **Euratomin sopimus intialaisen vastinparinsa kanssa sekä tiede- ja teknologiayhteistyösopimuksen jatko seuraavaksi viideksi vuodeksi.**

Eriävät näkemykset ovat koskeneet mahdollisuuksia sopia vapaakauppa- ja/tai investointisopimusneuvottelujen uudelleenkäynnistämisestä, mikä johtuu osapuolten odotusten ja joustovaran kohtaamattomuudesta. Myös ihmisoikeuksista ja ihmisoikeusdialogista sekä ilmastotoimien tavoitetasosta ja rahoituksestakin neuvoteltaneen vielä viime metreille.

EU:n Intia-strategiassa tavoitteeksi mainitusta EU:n ja Intian yhteistyösopimuksen (1994) korvaamisesta strategisen kumppanuuden sopimuksella (SPA) ei Intia ole ollut kiinnostunut. Tästä huolimatta kumpikin osapuoli määrittelee suhteen strategiseksi.

Intian ja Kiinan pitkittynyt rajakiista Kashmirissa eskaloitui ensimmäistä kertaa yli 45 vuoteen sotilasuhreja vaatineeksi paikalliseksi nujakaksi 15. kesäkuuta. Vaikka osapuolet ovat nyt ottaneet jälleen etäisyyttä toisiinsa, perusongelma ei ole hävinnyt. Suomi seuraa tilannetta aktiivisesti.

Kun Intia kahden vuoden päästä (2022) juhlii 75-vuotista itsenäisyyttään ja toimii G20-ryhmän puheenjohtajana sekä samaan aikaan 2021-2022 YK:n turvallisuusneuvoston vaihtuvana jäsenenä, on EU:n syytä asemoida itsensä Intian isojen strategisten kumppaneiden etujoukkoon ja tarjota Intialle sen kaipaamaa tasapainotusta Aasian asetelmaan. EU:n yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan (YUTP) liittyvässä yhteistyössä Intian kanssa turvallisuudessa, alueellisissa kysymyksissä ja monenvälisillä foorumeilla on potentiaalia, jos vain EU haluaa profiloitua geopolitiittisena toimijana. EU:n intressinä on vahvistaa Intian etenemistä toimeenpanossa, olkoon kyse sen ilmasto- ja ympäristösitoumuksista tai sitoumuksesta sääntöpohjaiseen monenväliseen järjestelmään, myös kauppakysymyksissä ja WTO-järjestelmän kehittämisessä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentissa on vireillä Intian kansalaisuuslain muutosta voimakkaasti kritisoiva päätöslauselmaesitys 2020/2519(RSP). Se ei kuitenkaan suoraan liity EU-Intia-huippukokoukseen. EP:n oli alun perin määrä käsitellä asia jo tammikuun lopussa, mutta EP suostui siirtämään sen huippukokouksen jälkeiseen ajankohtaan.

Kansallinen valmistelu

Ulkosuhdejaosto, kirjallinen menettely 10.7.2020.

Eduskuntakäsittely

Eduskuntaa on viimeksi informoitu EU-Intia-huippukokouksesta E-kirjeellä E 10/2020 vp (4.3.2020). Lisäksi eduskuntaa on informoitu EU:n Intia-strategiasta E-kirjeellä E 130/2018 vp (15.3.2019) sekä EU:n ja Intian edellisestä huippukokouksesta 6.10.2017 New Delhissä E-kirjeellä E 76/2017 vp (2.10.2017).

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

WK 1436/2020 REV 7 – draft Joint Statement
 WK 777/2020 REV 7 – EU proposal for an EU-India Roadmap 2025
 WK 892/2020 REV 2 – EU India Joint declaration on Resource Efficiency and Circular Economy
 WK 1740/2020 INIT – Coalition for Disaster Resilient Infrastructure (CDRI) - (India's) Information to MS
 WK 6754/2020 INIT – Indian draft declaration on connectivity

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Riikka Seppälä, UM/ASA-40, +358 50 4630250
 Jenni Seppänen, UM/ASA-40, +358 295 350 561
 Titta Maja, UM/ASA-40, +358 295 350 017
 Marko Mäntylä, VNEUS +358 50 572 7192
 Jan Wahlberg, UM/KEO-90, +358 50 567 7090
 Liisa Heinonen, TEM, +358 295064131
 Johanna Lahti, UM/OIK-20, +358 295 351 709
 Marjo Nummelin, YM, +358 295 250 227
 Outi Honkatukia, YM, +358 29 525 0272
 Aino Friman, UM/TUO-10, +358 295 351 107

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat Hoitaa	Intia UM
Tiedoksi	EUE, TEM, VM, VNK
